

8. HYVÄ LUKIJA, YHDEN TYÖTUNNIN HINNALLA VOIMME MUUTTA MAAILMAA

Kirjoittamani otsikko saattaa vaikuttaa jokseenkin yliampuvalta, mutta **kaikki on mahdollista**, kun uskomme asiaan ja työstämme sitä yhdessä, yhteistyöllä, talkoilla.

Mitä Uusi työaikareformi tarkoittaa

Jos olet lukenut aikaisempia kirjoituksia näiltä sivuilta, tiedät jo, että Uusi työaikareformi tarkoittaa työpäivän yleistä lyhentämistä kuuteen tuntiin. Voidaksemme kuitenkin saada käyttöömmme niitä kaikkia palveluja ja harrastuksia, mihin lisääntynyt vapaa-aika antaa meille mahdollisuuden osallistua, Uusi työaikareformi jakaa työn tekemisen kahteen vuoroon, 07.00 – 13.00 ja 13.00 – 19.00 eli yritykset ja virastot ovat avoinna 12 tuntia päivässä. Tämä tarkoittaa yrityksille 60 tunnin työviikkoa, joka lisää tuottavuutta ja kilpailukykyä. Tästä seuraa vain hyvää kaikille: työntekijöille 30 tunnin työviikko, työttömille työpaikka, yrityksille enemmän työaika ja lisää käsipareja, opiskelijoille mahdollisuus tehdä työtä opiskelun ohella, eläkeikäisille kevyemmät työpäivät, eläkepomme nopea purkautuminen itsestään ja koko Suomelle hallituksen toivoma tuottavuusloikka.

Lisätujen luettelo on pitkä, tässä vain muutamia poimintoja: työelämän suurimmat haittatekijät ja sairauksien aiheuttajat, kuluttava kiire ja stressi, poistuvat ihmisten elämästä, kolmivuorotyö kevenee nelivuorotyöksi, viikonloppuvuorot palveluissa, joita varsinkin matkailijat sekä vapaalla olevat eri alojen harrastajat tarvitsevat, voidaan jakaa 3 x 4 tunnin osiin. Ylityöt poistuvat kokonaan, naisten tasapuolinen asema ja jaksaminen perhe- ja työrooleissa tulee mahdolliseksi, hoitoala pystyy huolehtimaan asiakkaistaan, erityisesti vanhuksista, uusin voimin. Tasaamalla työn kuuteen tuntiin työtä riittää kaikille, huoli toimeentulosta loppuu. Samoin loppuvat myös työttömyys ja sen lieveilmiöt, eriarvoisuus ja syrjäytyminen, jopa radikalisoituminen. Koko kansan koulutus- ja elintaso nousevat.

Kaikki tämä yhden työtunnin hinnalla

Uusi työaikareformi on positiivisesti mullistava uudistus. Se on **historiallinen paradigman muutos**, joka vapauttaa ihmiset työn, toisaalta työttömyyden orjuudesta ja siirtää positiivisen työn teon käsitteen uudelle vuosituhannelle. Se on myös paradoksaalinen asetelma – vähemmällä tuntimäärällä enemmän ja parempaa tulosta. Sitä pitää kokeilla käytännössä, ennen kuin sen kaikki edut tulevat esille. Kerran kokeiltuaan kukaan ei enää halua paluuta vanhaan.

Sitran mukaan keskustelua työajan lyhentämisestä 6+6 tunnin malliin on käyty Suomessa ja maailmalla jo vuosikymmeniä. Yksilökohtaisen hyvinvoinnin ja ajankäytön kannalta se olisi ehdottomasti hyvä reformi. Nykyinen työaikoja koskeva säätely on vanhentunut ja aikanaan luotu 8 tunnin kokoaikatyön oloihin. Työajan lyhennys 8 tunnista 6 tuntiin nostaa tuottavuutta. Palkkojen aleneminen, työaikasäätely sekä kysynnän riittävyys synnyttävät suurimmat kysymykset. Tämä Sitran mukaan.

Kirjoitin kirjan FERIA Finland – yhteinen palapelimme vuosina 1995-1999 Suomen kuntien tarpeisiin. Siinä oli jo silloin mukana myös Uusi työaikareformi sivuilla 222 ja 223. Tammikuussa 2000 kirja ilmestyi nettisivuilla, ja sitten helmikuussa 2014 se julkaistiin digitaalisena versiona. Kirjassa on yksityiskohtaisempi artikkeli Uudesta työaikareformista sivuilla 33-38. Olen vuosia seurannut mediassa politiikan uutisia, mutta en ole huomannut keskustelua aiheesta; se ei ehkä ole ulottunut Suomeen asti.

Miten kaikki tämä hyvä voidaan toteuttaa yhden työtunnin hinnalla? Siten, että työntekijät osallistuvat talkoisiin antamalla pois yhden tunnin työttömälle. Valtio korvaa päivän toisen poisannetun tunnin vapautuvista työttömyyskuluista, ja niin on kolmen hengen työpanoksesta koossa työttömälle työ ja työstä palkka. Koska työntekijät näin saavat seitsemän tunnin palkan kuuden tunnin työstä, on palkan alennus vain 12,5 %. (Lue lisää kirjoituksesta nro 7.) Valtion osuus onnistuu taloudellisesti, sillä työttömien määrä laskee koko ajan.

Uutta asennetta seuraa tyytyväisyys hyvin suoritetusta työstä

Työaikasääntely korjautuu joustavaksi automaattisesti, kun myös 4 tunnin työajan mahdollisuus otetaan käyttöön, pääosin opiskelijoille ja eläkeikäisille, mutta tarpeen mukaan muutenkin. Stressin loputtua on jokaisen helppo käydä läpi budjettinsa ja poistaa sieltä moniakin kiireen aiheuttamia, turhia menoeriä: taksimatkat, ateriat baareissa, kotiaterioiden suunnittelemattomuus, valmisruoat ja puolivalmisteet, kalliiden kemikaalien ylenpalttinen käyttö kotona ja taloustössä, uudet vaatteet, kun vanhoja ei ehdiä huoltaa, pesulamaksut jne. Palkan aleneminen on useimmille kysymys, josta selvittää asenteen muutoksella. Kevennetty **reformiverotus** tulee avuksi pienituloisimmille. Pohdinta siitä, riittääkö työtä tasaisesti koko päiväksi ja vastaako kysyntä kohonnutta kapasiteettia on kysymys, johon tulee keskittyä; onnistuminen on juuri luovuuden ja tuottavuuden seuraus. Ei työ tekemällä lopu – työtä tekemättä loppuu kehitys. Näin on jo melkein käynyt Suomessa. Suomi on pysähtymässä.

Feria Finland – yhteinen palapelimme on käytännön ideoitten aarrearkku

Kirjassa on sivuilla 239-245 kerrottu, miten kaikkialle Suomeen, etenkin maaseudulle, voidaan synnyttää yhteensä 500 000 uutta työpaikkaa. Ferian ekologinen asumismuoto, jossa on huomioitu kaupungin ja maaseudun parhaat puolet toimivaksi kokonaisuudeksi, on semiurbaani lähikköasuminen edullisissa vuokra-asunnoissa, joita valtio rakennuttaa. Tämä asumismuoto luo monimuotoisia lähityöpaikkoja, selostus lähiköistä sivuilla 84-104. Kaavio lähityöpaikkojen syntymisestä on sivulla 90. Loviisan kaupungista on osoitteessa www.feriafinland.fi satasivuinen esimerkki. Se toimii mallina siitä, miten jokainen kunta omista valmiuksistaan ja mahdollisuuksistaan lähtien voi itse, ilman korkeita konsulttipalkkioita, kehittää omaa kuntaansa mielikuvituksen, ideoitten ja yhteistyön avulla täyteen kukkaansa.

Euroopan ongelmiin kokonaisvaltainen apu

Uusi työaikareformi on ratkaisu, jota tarvitaan koko EU:ssa. Ongelma kasvavista pakolaisvirroista on laajentunut nopeasti. Jos pakolaisille ei voida osoittaa työtä, koulutusta ja kotia, kaaos ja mellakat leviävät maasta toiseen. Pian ne tavoittavat kaikki Euroopan Unionin valtiot. EU ei ole valmistautunut näin laajamittaiseen avustustyöhön omien maittensa ongelmien lisäksi. Siksi Uusi työaikareformi onkin paras ratkaisu tilanteen korjaamiseen. Se on hämmäntävän yksinkertainen, mutta nopea ja tehokas. Kuin taikasauvan kosketus, mutta kuitenkin täyttä totta. Mitä nopeammin Suomi pääsee aloittamaan tämän uudistuksen eteenpäin viemisen, sitä nopeammin voimme auttaa itseämme ja koko Eurooppaa.

Ihmisten työura pitenee vuosikymmenillä

Tämän vuoden heinäkuussa tulee 20 vuotta siitä, kun aloin työstää Feria-strategiaa. Samalla siirryin 6-tuntiseen työpäivään. Olin silloin 60 v. ja jäämässä eläkkeelle työstäni. Nyt kahdeksankymmppisenä olen harkinnut siirtymistä 4-tuntiseen työpäivään. Työn teko jäsentää päivää ja luo ryhtiä ja järjestystä siihen; usein ei malttaisi lopettaa päivän työtä, sillä kaikki työ on innostavaa. Seuraavilla sukupolvilla on ajankäytössään suuri etu, jota vain harvoilla minun sukupolveni eläkeläisillä on, nimittäin tietokoneen käytön hallitseminen. Sen avulla työn teon alueet laajenevat ja monipuolistuvat. Tulevat sukupolvet jaksavat ja haluavat tehdä töitä 80-vuotiaiksi ja ylikin. Merkitys terveyden ylläpidosta painottuu.

Kansalaisaloite on nopein keino saada aikaan ihme

Vuoden 1996 maaliskuusta aloin ottaa yhteyksiä päättäjiin. Naiivisti luulin, että Feria-strategian helposti toteutettavat ja käytännön läheiset ratkaisut ymmärrettäisiin, otettaisiin vastaan ja tuotaisiin nopeasti kansalaisten käyttöön. Niin ei käynyt, olen vielä alkupisteessä, mutta viisaampana. Aika on ollut monin tavoin suojea Feria-strategialle, joka on pitänyt pintansa. Siitä löytyvät tälläkin hetkellä ratkaisut kaikkiin yhteiskunnan ongelmiin. Ferian kertomat epäkohdat ovat alkaneet toteutua, vaikeudet ovat kärjistyneet ja tulleet ilmeisimmiksi. Emme voi enää edetä valitsemallamme tiellä. Seinä on edessä. Tarvitsemme muutosta.

Yhteiskunta on vuosien varrella saanut uuden työkalun, jonka avulla kansalaiset voivat vaikuttaa, kun mikään muu ei auta. **Se on kansalaisaloite.** Se vaatii nopeutta, päättäväisyyttä ja yhteistyötä. Jos luette, mitä olen FERIA-sivuilla työaikareformista kirjoittanut ja olette samaa mieltä kanssani, paras keino saada asiat toteutumaan on tehdä kansalaisaloite Uudesta työaikareformista ja 2 x 6 tunnin työajasta. Vain se voi herättää poliitikot ja ekonomistit näkemään, mitä kansa haluaa ja mitä kansa on valmis tekemään. Se on ensiapu Suomen pikaiselle toipumiselle ja myöhemmin perusta muille uudistuksille. **Yhden työtunnin hinnalla ja yhteistuumin kansalaisaloitteella voimme saada aikaan ihmeen. Entäpä jos – tämä on kohta ihan totta!**

Ulla Grünstein
ulla.grunstein@feriafinland.fi